

28.06.2023

215 § Vahingonkorvausvaatimus, autovaurio

HEL 2023-001084 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan vaatimus

Hakija on 24.1.2023 esittänyt kaupungille määrältään yksilöimättömän vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvo vaurioitui 23.1.2023 klo 15.30 Merimiehenkadulla hakijan ajettua tiellä olevaan isoon kuoppaan, jota oli täysin mahdotonta kiertää, koska autot olivat pysäköitynä molemmin puolin ajorataa. Hakija on toimittanut vaatimuksensa liitteenä kartan vahinkopaikasta, kuvia ajoneuvosta sekä kuvan kuopasta.

Sovellettavat normit ja ohjeet

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä väylän vilkkauden mukaan. Pääkadun ja erittäin vilkkaan liikenteen väylän (I-luokan kadun) päällysteessä voi olla yksittäisiä viivahalkeamia ja urasyvyys saa olla vähäinen. Kokoojakadun ja vilkasliikenteisen kevyen liikenteen väylän (II-luokan kadun)

28.06.2023

päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava. Tonttikadun ja vähäliikenteisen kevyen liikenteen väylän (III-luokan kadun) päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaaratilanteita.

Merimiehenkatu on tonttikatu ja luokiteltu III-luokan kunnossapidettäviin väyliin.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitovelvollisen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että valinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikalta ei ole havaintoja kunnossapitotarpeista ennen vahinkoa, eikä siellä ole ollut aiempaa korjaustarvetta. Kaupungille on saapunut yksi ilmoitus kuopasta Merimiehenkatu 21 kohdalla 23.1.2023 klo 13.29. Tämä sijaitsee eri korttelivälillä kuin hakijan vaatimuksessaan ilmoittama kuoppa. Kunnossapito on havainnut Merimiehenkatu 11 kohdalla olevan kuopan etsiessään Merimiehenkatu 21 kohdalla olevaa kuoppaa, jota ilmoitus on koskenut, ja ilmoittanut Merimiehenkatu 11 kohdalla olevasta kuopasta urakoitsijalle. Kunnossapidon käydessä paikalla kuoppaan oli laitettu sulkupylvään jalusta. Tiedossa ei ole, kuka on laittanut sulkupylvään jalustan kuoppaan. Kuoppa on paikattu kylmämas-salla vahinkoa seuraavana päivänä 24.1.2023.

28.06.2023

Kuoppa on sijainnut oikean puolen ajourassa ja on ollut helposti väis-tettävissä. Asfaltin alla on kadun alkuperäinen kivipinta, joka näkyy myös hakijan kuvassa. Tällöin kuoppa ei ole voinut olla monta sentti-metriä syvä. Kunnossapidon arvion mukaan kuoppa on syntynyt no-peasti, ja vallinneet keliolosuhteet, eli runsaat lumisateet ja tämän jäl-keinen lumien sulaminen ovat vaikuttanut ratkaisevasti kuopan synty-miseen. Lisäksi ajoradan purkauma alkaa muodostumaan helpommin ajoradan päällysteen materiaalirajaan, koska siihen muodostuu hel-pommin epätasaisuutta ja lätkäköä kuin muualle.

Vahinkopaikka sijaitsee yksisuuntaisella kadulla, jonka molemmilla puolilla on pysäköinti. Ajoradan leveys on tavanomainen 7 metriä, ja vaikka tästä vähennetään 2 metriä molemmin puolin pysäköidyistä au-toista, ajorataa jää käyttöön 3 metriä. Lisäksi vahinkopaikka on sijain-nut porttikongin kohdalla, jossa ei ole pysäköintiä. Taloyhtiö on merkin-nyt paikan pysäyttämiskiellolla ja pysäköintikiellon tehostemaalauksel-la. Paikka on ollut tyhjä tarkastuskäynnillä 1.2.2023 ja paikka on tyhjä myös kaikissa alueen ilmakuvissa.

Forecan Helsingin Kumpulan mittausasemalla tehtyjen mittauksien mu-kaan lämpötilan vaihtelua mitattiin nollan molemmin puolin ennen va-hinkoa jo marraskuusta 2022 lähtien. Ennen vahinkoa, joulukuun puo-lessa välissä oli pidempi pakkasjakso ja lumen syvyyttä mitattiin enim-millään 44 senttimetriä. Pakkasjakson päätyttyä lumen syvyys alkoi laskea, ja lämpötila vaihteli nollan molemmin puolin vahinkoon asti. Sa-teita oli pakkasjakson jälkeen useana päivänä, mutta lumen syvyys ei ole noussut. Lämpötila on vahingon aikaan ollut -2,6 °C. Mitattu lumen syvyys on vahingon aikaan ollut 14 senttimetriä.

Kaupungille ei ole saapunut vahinkopaikasta muita vastaavia vahin-gonkorvausvaatimuksia.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Joulukuussa 2022 ja tammikuussa 2023 esiintyi runsaita lumisateita ja lumien sulamista, jonka vuoksi ajoradoilla seiso i vettä. Kuoppa on syn-tynyt kadun pintaan aikana, jolloin on ollut paha kelirikko ja reikiintymi-nen on ollut nopeaa. Kuoppien syntyminen merkiin ajoratoihin johtuu ajoradalla olevasta vedestä, lämpötilan vaihtelusta 0 °C molemmin puolin sekä ajoneuvojen renkaiden kuluttavasta yhteisvaikutuksesta. Kuoppa alkaa tyypillisesti muodostumaan kohtaan, jossa vesi seisoo ja johon kohdistuu kulutusta, kuten ajouraan. Lämpötilan ollessa lähellä nollaa ja ajoradan ollessa märkä isokin kuoppa voi syntyä hyvin no-peasti, jopa muutamassa tunnissa.

Vaikka päällystevauriot olisivatkin joskus hankalia havaita, ajoneuvojen kuljettajia sitovat silti tieliikennelain säännökset. Ajoneuvon kuljettajan

28.06.2023

on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikumisessaan huomioon (HE 281/2004 vp, s. 16).

Katujen reikiintyminen alkoi vuoden 2022 lopussa merkittävästi tavanomaista aikaisemmin. Talvi oli routavaurioiden osalta haasteellinen ja katujen pintaan syntyi vaurioita keskimääräistä enemmän koko maassa. Asiasta on uutisoitu yleisesti valtakunnallisella tasolla.

Hakijan autossa on ollut matalaprofiiliset renkaat, jotka ovat renkaan ohuemman ilmatilan vuoksi erityisen herkkiä vahingoittumaan ja muodostavat suuremman riskin myös vanteen vahingoittumiselle ajoradan epätasaisuuksissa. Ajovyölyien laatuvaatimuksia ei voida asettaa tällaisten ääriarvojen mukaan. Erikoisrenkaiden käyttäjien voidaan katsoa ottavan tietoisesti riskin.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kaupungin vahingonkorvausvastuu konkretisoituu vain, mikäli kaupunki on laiminlyönyt velvollisuuttaan pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapitolaki ei sääntele tyhjentävästi kunnossa- ja puhtaanapidon tapoja tai laatuvaatimuksia. Katupäällysteiden laatuvaatimuksista mittayksiköissä (cm) ei ole olemassa kaupunkia sitovaa lakia tai normia. Kadunpitäjänä kaupunki määrittelee yleisen katujen kunnossapidon palvelutason ja siihen liittyvät laatuvaatimukset.

Kaupungilla on mahdollisuus korjata päällystevaurio vain, jos se havaitaan tarkastusten yhteydessä tai jos tienkäyttäjä ilmoittaa siitä kaupungille. Kunnossapito on saanut tiedon alueella olevasta toisesta kuopasta, ja lähtenyt tarkastamaan sitä viivytyksettä tiedon saatuaan. Tarkastuksen yhteydessä on havaittu hakijan vahingonkorvausvaatimuksensa tarkoittama kuoppa, joka on korjattu seuraavana päivänä kylmämällä hakijan vahingosta ja vahingonkorvausvaatimuksesta tietämättä. Vahingon aiheuttanut päällystevaurio on syntynyt nopeasti, oletettavasti tunneissa, aikana, jolloin katujen reikiintyminen on laajaa sää-

28.06.2023

ja keliolojen vuoksi. Päälystevaurio on sijaintinsa perusteella ollut väistettävissä.

Edellä esitetyn perusteella ottaen erityisesti huomioon sen, että kuoppa on paikattu kunnossapidon omien havaintojen perusteella viivytyksettä, kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia velvollisuuksiaan, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 19.12.2022 tekemän päätöksen § 45 mukaan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5 000 euroa.

Vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta myös silloin, kun vaatimus on määrältään yksilöimätön.

Lisätiedot

Eeva-Maria Mattila, valmistelija, puhelin: 09 310 34957
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

28.06.2023

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 215 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

28.06.2023

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiain yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

28.06.2023

Inkeri Lehmusoksa
tiimipäällikkö

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 28.06.2023.